

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

The Instructional Media Need for Bachelor's Degree Student in The Department of
Agricultural Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang, Academic Year 1998.

โดย

นางสาวพัชราภรณ์ พรหมจันทร์

ป.พ.

พ 51๙ ค

๒๕๔๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 33202

วัน, เดือน, ปี..... 15 ก.ค. 2542

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2541

ชื่อเรื่อง ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541
The Instructional Media Need for Bachelor's Degree Student in The Department of
Agricultural Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang, Academic Year 1998.

ชื่อ - สกุลนางสาวพัชราภรณ์ พรหมจันทร์
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ศรารุช อินทรเทศ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา
2541 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา และความต้องการสื่อประกอบการเรียน
เพื่อเป็นข้อเสนอแนะถึงความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาและ
ตอนที่ 2 ศึกษาถึงความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษา นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล
ด้วยตนเอง จำนวน 110 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิ-
เคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มีนักศึกษาหญิงมากกว่านัก-
ศึกษาชาย ส่วนใหญ่นักศึกษามีอายุระหว่าง 21 - 23 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชา
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ สถาบันเดิมส่วนใหญ่นักศึกษาจบจากวิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยี ผู้ปกครองของนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ประกอบอาชีพทางการเกษตร

ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาด้านความต้องการสื่อในการฟัง พบว่านัก-
ศึกษามีความต้องการแผ่นโปรงใสประกอบเนื้อหาในการเรียนรวมถึงมีแผ่นโปรงใสให้นักศึกษายืม
เอง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างเพียงพอ ในระดับความถี่ความต้องการมาก ส่วนการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเรียนจะอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการสื่อในการมองเห็นและการฟัง นักศึกษามีความต้องการในระดับมาก คือการจัดคอมพิวเตอร์ไว้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ รวมถึงสไลด์ วีดีโอและอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเพียงพอ ความต้องการด้านวิธีสอนและเทคนิค พบว่าการศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นความต้องการของนักศึกษาในระดับมาก ส่วนการสอนโดยวิธีการบรรยายเพียงอย่างเดียวมีความต้องการในระดับปานกลาง

ปัญหาในด้านทัศนคติของนักศึกษาที่ประสบในการใช้สื่อพบว่า กรณีสื่อไม่เพียงพอและระยะเวลาในการยืม - คืนอุปกรณ์สั้นเกินไปเป็นระดับปัญหาที่พบมาก ส่วนปัญหาในทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์เป็นปัญหาที่พบในระดับปานกลาง คือ การใช้สื่อประกอบการสอนของอาจารย์น้อยมาก การใช้สื่อไม่เหมาะสมและอาจารย์ขาดความรู้ในการใช้สื่อ

ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อประกอบการเรียนนอกเหนือจากที่ตอบในแบบสอบถามนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะถึงความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนคือ การยืมอุปกรณ์เป็นไปได้อย่างควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะสำหรับการยืม-คืนสื่อประกอบการเรียนและควรเปิดบริการห้องคอมพิวเตอร์ทุกวัน รวมถึงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้สื่อที่มีอยู่อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาเนื่องจากในปัจจุบันจำนวนนักศึกษาในภาควิชามีจำนวนมากขึ้นความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาย่อมเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่สื่อประกอบการเรียนในภาควิชามีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการยืม - คืนอุปกรณ์สามารถกระทำได้อย่าง ระยะเวลายืมสั้นเกินไปทางภาควิชาควรจัดให้มีบุคคลากรที่ทำหน้าที่เฉพาะทางด้านสื่อประกอบการเรียน เนื่องจากปัจจุบัน ความรับผิดชอบนี้เป็นของอาจารย์ในภาควิชาซึ่งบางครั้งไม่สามารถยืมอุปกรณ์ได้เนื่องจากอาจารย์ มีกิจกรรมส่วนอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการควรจัดเตรียมให้พร้อมและเปิดให้นักศึกษาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการเรียนภาคปฏิบัติเพราะจะทำให้ นักศึกษา มีความเข้าใจบทเรียนและก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาข้อมูลของแต่ละภาควิชาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาถึงความต้องการสื่อประกอบการเรียน เนื่องจากแต่ละภาควิชา มีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ดังนั้นความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาจึงแตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการตอบสนองความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาได้ถูกต้องและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้โดยได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์ศราวฐ อินทรเทศ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อเสนอแนะด้วยดีตลอดระยะเวลาการทำปัญหาพิเศษ นอกจากนี้ยังได้รับการอำนวยความสะดวกต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านต่างๆ จนเป็นแรงผลักดันให้เกิดความสมบูรณ์ของปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ช่วยกรอกแบบสอบถามและขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่ทำให้กำลังใจและกำลังใจแก่ผู้จัดทำ

พัชราภรณ์ พรหมจันทร์

ตุลาคม 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความหมายของสื่อ	4
2.2 ประเภทของสื่อ	4
2.3 คุณค่าของสื่อการสอน	9
2.4 ความหมายของความต้องการ	11
2.5 ทฤษฎีความต้องการ	12
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	15
3.1 ประชากร	15
3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม	15
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม (try out)	16
3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม	16
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	19
5 สรุปลงและข้อเสนอแนะ	29
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร- ลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541	19
2 แสดงถึงความต้องการสื่อในการฟัง	22
3 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็น	23
4 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็นและการฟัง	24
5 แสดงถึงความต้องการด้านวิธีสอนและเทคนิค	25
6 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาที่ประสบการใช้สื่อ	26
7 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในแถบยุโรปแล้ว จะเห็นว่าแตกต่างกันมาก คือ คุณภาพหรือมาตรฐานการเรียนการสอนจะต่ำกว่าทั้งด้านการศึกษา การค้นคว้าทางตำราเรียนและสื่อการเรียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักศึกษาซึ่งจบการศึกษาออกไปแล้ว เพราะฉะนั้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นด่านสุดท้ายที่นักศึกษาจะได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ออกไปเพื่อทำงาน และนำความรู้ไปพัฒนางานด้านต่างๆ แต่เป็นการยากที่จะหยั่งรู้ได้ว่านักศึกษาคณะที่จะจบการศึกษาออกไปนั้น มีคุณภาพ มีทักษะในงานอาชีพแค่ไหน และระบบการสอนของสถาบันที่จบออกไปมีคุณภาพระดับใด

ไชยศ เรืองสุวรรณ (2536 : 18) กล่าวว่า การนำสื่อมาใช้ในการศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เรียนรู้ได้เร็วได้เห็นหรือสัมผัสกับสิ่งที่เรียน และเข้าใจอย่างสมบูรณ์ เปรียบเสมือนการเปิดทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถและตามความต้องการของบุคคลได้เป็นอย่างดี การใช้สื่อประกอบการเรียนทำให้ผู้เรียนได้เห็นความจริงด้วยตาของตนเอง เป็นการชักนำโลกภายนอกเข้าสู่ห้องเรียน ทำให้ช่องว่างระหว่างสถานศึกษากับสังคมน้อยลงเมื่อได้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา ผลที่คาดว่าจะได้รับคือทำให้คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สามารถผลิตนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพมีความสามารถและมีการสื่อสารความเข้าใจกันถูกต้องทั้งผู้ส่งสารซึ่งเป็นอาจารย์ และผู้รับสารซึ่งเป็นนักศึกษา โดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการศึกษาเรื่องความต้องการสื่อประกอบการเรียน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์เกษมศานต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะเป็นข้อเสนอแนะแก่คณะถึงความต้องการของนักศึกษาว่ามีความต้องการที่จะใช้สื่อประเภทใดบ้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายวิชาที่ศึกษามากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541
2. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียน ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 110 คน ซึ่งแบ่งเป็นสาขาดังนี้

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	29 คน
สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	65 คน
สาขาอุตสาหกรรมเกษตร	16 คน

โดยศึกษาความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการใช้สื่อในการฟัง
2. ด้านการใช้สื่อในการมองเห็น
3. ด้านการใช้สื่อในการมองเห็นและการฟัง
4. ด้านวิธีสอนและเทคนิค
5. ปัญหาที่นักศึกษาประสบในการใช้สื่อ
6. ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อ

นิยามศัพท์

“สื่อการสอน” หมายถึง สิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งครูเป็นผู้ใช้ ทั้งครูและนักเรียนมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

“โสตทัศนศึกษา” หมายถึง การเรียนรู้หรือประสบการณ์ทางการศึกษาซึ่งได้รับจากการได้ยินและการมองเห็น หรือทั้งสองอย่างควบคู่กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“การศึกษา” หมายถึง การใฝ่หาความรู้ ในทางการศึกษาหมายถึง การเจริญงอกงามด้าน การสั่งสมความรู้อันเป็นที่สังคมยอมรับ

“ความต้องการ” หมายถึง สภาพการขาดสมดุลย์ภายในร่างกายของมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิด แรงผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้หรือหลีกเลี่ยงหนีออกจากวัตถุ หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ร่างกายสู่สภาพสมดุลย์ดั้งเดิม

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

“เทคโนโลยีทางการศึกษา” หมายถึง ระบบการนำวัสดุอุปกรณ์ และวิธีมาร่วมเพิ่มประสิทธิภาพของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ทราบถึงสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2.ทราบถึงความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 3.ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ- ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อจัดหาหรือผลิต สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียนเพื่อความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครู-
ศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระ-
บัง ได้ทำการศึกษาเอกสารใน 3 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ในหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของสื่อ

ประเภทของสื่อ

คุณค่าของสื่อการสอน

ลักษณะที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ในหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของความต้อง

ทฤษฎีความต้องการ

ลักษณะที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารลักษณะที่ 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อในหัวข้อต่างๆ คือ
ความหมายของสื่อ

ได้มีผู้มีความรู้ให้ความหมายของสื่อประกอบการเรียนการสอนในหลายทัศนะดังนี้

ชม ภูมิภาค (2524 : 11) ได้ให้ความหมายของสื่อประกอบการสอนว่า สื่อการสอนตรงกับภาษาอังกฤษว่า (Instructional Media) เราจึงควรแยกคำนี้ออกมาพิจารณาได้สองคำคือ สื่อ (Media) และการสอน (Instruction) ดังนั้น สื่อ หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ใช้สิ่งหนึ่งเดินทางจากต้นตอไปยังจุดหมายปลายทาง เป็นสิ่งที่จะนำสารไปยังจุดหมายปลายทาง การสอนก็คือ การส่งสารไปยังผู้เรียนแต่การส่งสารนั้นจะต้องมีพาหนะหรือสื่อนำไป สื่อลักษณะนี้เรียก สื่อการสอน

ชอร์ส หลุยส์ (Shore Louise) (อ้างโดย วีระ ไทยพาณิชย์, 2528 : 3) สื่อการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสื่อความหมายจัดโดยครูและนักเรียนเพื่อเสริมการเรียนรู้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัสดุ (Soft Ware) หรืออุปกรณ์ (Hard Ware) ต่างๆ ที่ครูและนักเรียนนำมาใช้ในการสื่อความหมายในสถานการณ์การเรียนการสอน จัดว่าเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไพบยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 7) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อไว้ว่า สื่อการสนทนาหมายถึงสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุขุมารณ์ ชันศรี (2539 : 56) ได้ให้ความหมายของสื่อ (Media) ซึ่งเป็นคำมาจากภาษาละติน แปลว่า ระหว่าง (Between) คือตัวกลางระหว่างของสองสิ่ง เป็นตัวเชื่อมหรือตัวประสานที่จะทำให้ของทั้งสองสิ่งนั้นสื่อถึงกันได้

สำเนียง มณีกาญจน์ (2533 : 15) ได้ให้ความหมายของสื่อไว้คือ สื่อ หมายถึง เครื่องนำไป (เมื่อใช้เป็นนาม) และหมายถึง นำไป (เมื่อใช้เป็นกริยา) สิ่งที่ถูกนำไปอาจเป็นข้อเท็จจริง ความรู้ ความรู้สึก ความต้องการ คำแนะนำ คำสอน แรงกระตุ้น แรงจูงใจ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2523 : 112) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง วัสดุ (สิ่งเปลือง) อุปกรณ์ (เครื่องมือที่ไม่ผู้ฟังได้ง่าย) และวิธีการ (กิจกรรมละคร เกมส์ ทดลอง เป็นต้น) ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอน สามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้และทักษะไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาสนา ชาวหา (2522 : 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

ขณะ กสิภาร (2521 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เหตุการณ์ เทคนิคหรือสิ่งอื่นๆ ซึ่งใช้สร้างสภาวะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติ

สรุป สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นสื่อกลางระหว่างของสองสิ่ง เพื่อจะนำความรู้ไปสู่ผู้เรียนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติ

ประเภทของสื่อ

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านพยายามจัดหมวดหมู่ของสื่อออกเป็นประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้
วีระ ไทยพานิช (2528 : 35) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ 3 ประเภทดังนี้

1. โสตทัศนวัสดุ (Audio - Visual Material) หรือสื่อเกา (Soft Ware)

โสตทัศนวัสดุยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ สื่อที่ไม่สามารถนำเสนอได้ด้วยตนเองต้องอาศัยโสตทัศนอุปกรณ์ (Equipment) หรือสื่อหนัก (Hard Ware) ช่วยนำเสนอ เช่น แผ่นโปร่งใส ฟิล์มภาพยนตร์ สไลด์ ม้วนเทป ม้วนวีดีโอเทป ส่วนอีกชนิดหนึ่งเป็นสื่อที่นำเสนอได้ด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. โสตทัศนูปกรณ์ (Audio - Visual Equipment) หรือสื่อสิ่งหนัก (Hard Ware) โสตทัศนูปกรณ์ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์และอкумуляไฟฟ้หรือถ่าน (Battery) ในการทำงานสื่อชนิดนี้อาจเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่นอาจเป็นประเภทเครื่องฉาย (Projecteds Equipment) และเครื่องเสียง (Sound Equipment)

3.วิธีการสอนและเทคนิค (Methods And Techniques) ได้แก่กระบวนการหรือวิธีการสอนต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดขึ้น

สวณิต ยมาภย์ และคณะ (2538 : 7) ได้แบ่งประเภทของสื่อดังนี้

1. สื่อสามัญหรือสื่อธรรมชาติ ได้แก่ คลื่นแสง คลื่นเสียง ลมและอากาศ รสชาติ

2. สื่อบุคคลหรือสื่อมนุษย์ ได้แก่ ตัวคนนั่นเองที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องนำเรื่องราว จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง

3. สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่อที่ทำหน้าที่ในวงจำกัด เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ใฝยโฆษณา

4. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ทุกชนิด

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ดาวเทียมสื่อสาร

สำเนา วราภฎ (2505 : 32) ได้แบ่งชนิดและประเภทของสื่อการเรียนการสอนโดยกำหนดความแตกต่างของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ก. ประเภทวัสดุโสตทัศนศึกษา (Audio - Visual Materials)

1. ประเภทภาพประกอบการสอน (Instructional Pictures)

1.1 ภาพที่ไม่ต้องฉาย (Nonprojected Pictures)

1.1.1 ภาพเขียน (Drawing)

1.1.2 ภาพถ่าย (Photographs)

1.2 ภาพที่ต้องฉาย (Projected Pictures)

1.2.1 ฟิล์มสตริป (Flimstrips)

1.2.2 ภาพยนตร์ 16 ม.ม., 8 ม.ม.

(Motion Pictures)

2. ประเภทกระดานและป้ายแสดง (Instructional Boards and Displays)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 กระดานดำหรือกระดานชอล์ก (Black Boards or Chalk Board)

2.2 กระดานผ้าสำลี (Flannel Boards)

2.3 กระดานนิเทศ (Bulletin Boards)

3.ประเภทวัสดุอุปกรณ์ลายเส้น(Instruction Graphic Materials)

3.1 แผนภูมิ (Charts)

3.2 แผนภาพ (Diagrams)

3.3 โปสเตอร์ (Poster)

3.4 แผนที่ (Map)

4. ประเภทวัสดุสามมิติ (Three Dimensional Materials)

4.1 หุ่นจำลอง (Model)

4.2 ของตัวอย่าง (Specimens)

4.3 ของจริง (Objects)

4.4 ของล้อแบบ (Mock - up)

4.5 นิทรรศการ (Exhibition)

4.6 กระบะทราย (Sand Trays)

4.7 ไดอกรามา (diorama)

5. ประเภทวัสดุเสียง (Instructional Auditory materials)

5.1 แผ่นเสียง (Recorded Disc)

5.2 เทปบันทึกเสียง (Recorded Tape)

5.3 วิทยุ (Radio Program)

6.ประเภทกิจกรรมและการเล่น(Instructional Auditory Materials)

6.1 ประเภทกิจกรรมการเล่น (Field Trip)

6.2 การสาธิต (Demonstration)

6.3 การทดลอง (Experiment)

6.4 การแสดงบทบาท (Role Playing)

6.5 การแสดงหุ่น (Puppetry)

๗. ประเภทเครื่องมืกลโสตทัศน (Audio - Visual Equipment)

1. เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 ม.ม., 8 ม.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะของโรงเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป (Slide and Flimstrip Projectors)
 3. เครื่องฉายภาพทึบแสง (Opaque)
 4. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projectors)
 5. เครื่องฉายภาพจุลทัศน์ (Micro Projectors)
 - 6 เครื่องเล่นจานเสียง (Record Player)
 7. เครื่องเทปบันทึกภาพ (Vedio Tape Record)
 8. เครื่องฉายกระจกภาพ (Lanterns Slide Projectors)
 9. จกฉายภาพ (Projection Screen)
 10. เครื่องรับวิทยุ (Radio - Receivers)
 11. เครื่องขยายเสียง (Public Address System)
 12. เครื่องรับโทรทัศน์ (Television Receivers)
 13. เทคโนโลยีอุปกรณ์แบบใหม่ต่างๆ (Modern Instructional Tcechnology Devices) เช่น โทรทัศน์ศึกษา ห้องปฏิบัติการภาษา บทเรียนแบบโปรแกรมและอื่นๆ
- จากการที่นักเทคโนโลยีการศึกษาได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนไว้หลายประเภทจึงสรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอนแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ (Matreial or Software)
 - 1.1. ชนิดที่สามารถสื่อความหมายด้วยตัวของมันเอง เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ภาพวาด หนังสือ เป็นต้น
 - 1.2. ชนิดที่ต้องอาศัยเครื่องมือช่วยเสนอเรื่องราวไปสู่ผู้เรียน เช่น ภาพโปร่งแสง ภาพสไลด์ เส้นเทป ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น
2. ประเภทเครื่องมือ (Equipment or Hardware) เป็นเครื่องมือที่เป็นตัวกลางส่งผ่านความรู้ไปสู่ผู้เรียน เช่น เครื่องฉายชนิดต่างๆ เครื่องเสียงชนิดต่างๆ เครื่องรับส่งวิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งต้องอาศัยวัสดุ เช่น ฟิล์ม เส้นเทป รูปภาพเป็นแหล่งความรู้
3. ประเภทเทคนิคหรือวิธีการ (Technique or Method) เป็นเทคนิคหรือวิธีการที่จะใช้ร่วมกับวัสดุหรือเครื่องมือ หรือใช้เพียงลำพังในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสาธิต การทดลอง การแสดงละคร การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณค่าของสื่อการสอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 139) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าหรือลักษณะพิเศษต่างๆ ภายในตัวของสื่อเองและมีผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียน
2. ทำให้เนื้อหาวิชาความรู้ที่สอนมีความหมายต่อนักเรียนมากขึ้น
3. ได้รับความสนใจของผู้เรียนทำให้ครูสามารถสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างขวางมากขึ้น
4. เป็นเครื่องมือชี้แนะการตอบสนองของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยใช้เทคนิคแบบใดก็ตาม
5. สามารถเอาชนะขีดจำกัดต่างๆ ทางกายภาพได้
6. ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนต่างๆ เช่นการแก้ปัญหา
7. เป็นเครื่องมือสำหรับครู ในการวินิจฉัยผลการเรียนและช่วยในการสอน

ข้อเสริม

เป็รื่อง กุมุท (2517 : 131) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งได้จากผลการวิจัยสื่อการเรียนการสอนชนิดต่างๆ โดยมีได้จำกัดเฉพาะชนิดใดชนิดหนึ่งว่ามีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึก ทำอะไรเป็น เร็วและดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบาก โดยการช่วยแก้ปัญหาหรือ

ข้อจำกัดต่างๆ ได้ดังนี้

- 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น
- 6.2 ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม
- 6.3 ทำสิ่งเคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
- 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
- 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มาให้ย่อขนาดลง

6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น

6.7 นำสิ่งที่ป็นอดีตมาให้ศึกษาได้

6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้

7. ให้นักเรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้นและสอนได้มากขึ้น

นิพนธ์ สุขาปริดี (2522 : 13) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความรู้และความคิดระหว่างครูกับนักเรียน เป็นเครื่องช่วยให้บทเรียนง่ายขึ้น เพราะสื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและความซาบซึ้งเห็นคุณค่าในเรื่องราวที่สอน ซึ่งจะป็นรากฐานให้เกิดความเข้าใจและความจำอย่างถาวร สื่อการเรียนการสอนช่วยให้การสอนได้ผลดีขึ้น ในด้านคุณค่าทางประการจากการใช้สื่อการสอน มีดังนี้

1. คุณค่าทางด้านวิชาการสรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้เรียนได้รับการสอนจากสื่อประกอบการสอนจะได้รับประสบการณ์ตรงและเรียนได้ดีกว่าผู้เรียนที่ไม่มีสื่อประกอบการสอน

1.2 ลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ได้กว้างขวางเป็นแนวทางให้เข้าใจสิ่งอื่นๆ ได้ดียิ่งขึ้นและยังช่วยให้ส่งเสริมด้านความคิดและการแก้ปัญหาอีกด้วย

1.3 จากการวิจัยสรุปว่า สื่อการสอนให้ประสบการณ์ที่เป็นจริงแก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ถูกต้อง จดจำเรื่องราวต่างๆ ได้มากและได้นาน

1.4 สื่อการสอนโดยเฉพาะภาพยนตร์ จะช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้ได้มากขึ้น

2. คุณค่าด้านจิตวิทยาการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้

2.1 สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการเรียนในสิ่งต่างๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ เจตคติ เป็นต้น

2.2 ทำให้ผู้เรียนมีมีนภาพเริ่มแรกอย่างสมบูรณ์ และก่อให้เกิดความคิดรวบยอดเป็นอย่างเดียวกัน ทั้งมีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียนด้วย

2.3 สื่อการสอนเร้าให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ และยั่วยุให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง

3. คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจการศึกษาสรุปได้ดังนี้

3.1 สื่อการสอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้า ให้เรียนได้เร็วและมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดโช สวานานนท์ (อ้างโดย กำชัย วิบูลย์, 2527 : 10) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง การขาดหรือเสียสมดุลย์ทางกายภาพ หรือทางจิตใจของมนุษย์ และมนุษย์พยายามทำตัวให้อยู่ในสภาพสมดุลย์ เช่น ไม่ให้หิว ให้คนมีหน้าตาเสมอเพื่อนฝูง เป็นต้น ความขาดบางสิ่งบางอย่างซึ่งถ้าว่าสิ่งทีขาดนั้นจะมีหรือเกิดอยู่แล้วจะมีผลทำให้อินทรีย์นั้นดำเนินการไปได้ตามปกติวิสัยหรือมีสวัสดิภาพที่สมบูรณ์

สุรางค์ จันท์ธอม (อ้างโดย กำชัย พิบูลย์, 2527 : 11) กล่าวว่า ความต้องการหมายถึง สภาพขาดสมดุลย์ในร่างกาย ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้หรือหลีกเลี่ยงออกจากวัตถุหรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ร่างกายสู่สภาพสมดุลย์ดั้งเดิม

สรุป ความต้องการหมายถึง สิ่งที่ต้องการที่จำเป็นต้องได้รับ เพื่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เมื่อร่างกายเกิดความต้องการ ทำให้เกิดแรงขับขึ้น หรือแรงจูงใจ จึงเป็นแรงผลักดันให้ร่างกายทำพฤติกรรมเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เมื่อได้สิ่งที่ต้องการแล้วจึงเกิดความพอใจ

ทฤษฎีความต้องการ

เมอร์เรย์ (อ้างโดย นัยนา ยัมศิริวัฒน์, 2531 : 8 - 9) กล่าวว่าความต้องการเป็นสิ่งที่บุคคลได้สร้างขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกขาดซึ่ง ความต้องการนี้บางครั้งเกิดขึ้น เนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการ เนื่องจากสภาพสังคมและแรงกระตุ้นภายนอกก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากสภาพร่างกาย และสภาพทางจิตใจนั่นเอง ทฤษฎีความต้องการเมอร์เรย์สรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการที่จะยอมแพ้หรือยอมรับผิด
2. ความต้องการที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง
3. ความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นรัก
4. ความต้องการเอาชนะโดยใช้ความรุนแรง การต่อสู้
5. ความต้องการอิสระ เป็นตัวของตัวเอง
6. ความต้องการที่จะฝ่าฟันอุปสรรค โดยการสร้างความมานะพยายามขึ้น
7. ความต้องการป้องกันตนเองจากความผิด
8. ความต้องการที่จะยอมรับนับถือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น
9. ความต้องการที่จะควบคุมผู้อื่น ให้ผู้อื่นทำตาม
10. ความต้องการสร้างความประทับใจ ให้แก่ผู้อื่น
11. ความต้องการที่จะได้รับความปลอดภัย
12. ความต้องการที่จะพ้นจากการอับอาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ความต้องการที่จะให้ความเมตตาช่วยเหลือผู้ที่ช่วยตนเองไม่ได้
14. ความต้องการที่จะจัดทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นระเบียบ
15. ความต้องการสนุกสนาน
16. ความต้องการที่จะแยกตนออกจากความทุกข์
17. ความต้องการการดูแลเอาใจใส่
18. ความต้องการทางเพศ
19. ความต้องการที่จะมีความสุขกับสิ่งที่ประทับใจ
20. ความต้องการที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆ

มาสโลว์ (อ้างโดย อารี พันธุ์มณี, 2534 : 17) ได้แบ่งระดับความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของชีวิตได้ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Basic physiological needs) ความต้องการทางด้านสรีระนี้ เป็นความต้องการพื้นฐานที่สำคัญที่สุดทางการดำรงชีวิต
2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and security needs) คือ ความต้องการความปลอดภัย ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่น ต้องการการคุ้มครองป้องกัน เป็นต้น
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and belonging needs) คือ ความต้องการความรัก อยากให้ตนเป็นที่รักเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มจึงต้องการความรักและต้องการมีส่วนร่วมในกลุ่มให้ยอมรับตนเอง
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self esteem needs) คือ ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องตน เป็นความปรารถนาของบุคคล ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ขึ้นได้เป็นอันมาก
5. ความต้องการที่จะบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (Self - actualization needs) คือความต้องการสูงสุดของบุคคล ที่บุคคลจะพยายามกระทำสิ่งต่างๆ ตามความเหมาะสมและความต้องการของตนเอง

การศึกษาเอกสารลักษณะที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรพรรณ พรหมเมืองคุก (2538 : 48) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาศาสตร์ เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีต่อวิชาการสตนแบบจุลภาค ปรากฏว่าอุปกรณ์ที่ใช้ไม่เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ วิดีโอ กระดานชอล์ก แผ่นภาพ และกระดานไวท์บอร์ด การเรียนโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวดลงมากคือทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น

นิลบล จลวยศรี (2539 : 10-16) จากการศึกษาวิจัยได้ทดลองสอนโดยใช้วิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการสอนแบบคิดเป็นกับการสอนของเปาโล แฟร์ ซึ่งมีภาพสื่อและเทปโทรทัศน์ เป็นสถานการณ์ที่น่าสนใจจากการสังเกต พบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจในสถานการณ์ที่น่าสนใจและสามารถถอดความหมายของรหัสออกมาได้ และเข้าสู่ขั้นตอนการวิจารณ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในลักษณะแผ่กระจายออกไปทุกทิศทุกทาง ซึ่งอยู่ในลักษณะของการที่ผู้เรียนถูกท้าทายให้เปลี่ยนจากการสังเกตมาเป็นการคิด

สมจิต สวทนไพบูลย์ (2537 : 14 - 21) การจัดชั้นเรียนแบบการคำนึงถึงบุคลิกภาพของนักเรียน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การดำเนินการสอนอย่างมีระบบ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ การสร้างวินัยในชั้นเรียน การใช้กระบวนการกลุ่มและใช้เทคนิคการคิดแบบต่างๆ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่าการสอนตามคู่มือครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศาสตร์ที่ได้ผลสูงทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การใช้สื่อการเรียนการสอน การเน้นบทบาทของนักเรียน การเน้นบทบาทของครู จึงควรนำกระบวนการต่างๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 110 คน ซึ่งแบ่งเป็นสาขาดังนี้

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	29 คน
สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	65 คน
สาขาอุตสาหกรรมเกษตร	16 คน

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหา

3.2.2.2 กำหนดประเด็นและแบ่งคำถามออกเป็นหมวดหมู่หรือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.3 ศึกษาและพัฒนารูปแบบคำถาม

3.2.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2

ตอน ลักษณะของแบบสอบถาม มีดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับผลการเรียนสะสม อาชีพบิดา - มารดา ฯลฯ เป็นคำถามแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความต้องการใช้สื่อสำหรับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์เกษตรซึ่งจะแบ่งเป็นสื่อด้านต่างๆ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ก่อนพิมพ์และใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สื่อในการฟัง
- สื่อในการมองเห็น
- สื่อในการมองเห็นและการฟัง
- วิธีสอนและเทคนิค
- ปัญหาที่นักศึกษาระบายในการใช้สื่อ
- ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อ

เป็นคำถามแบบประเมินค่า โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบเป็น
น้ำหนักมากน้อยตามความคิดเห็นของตนเอง เป็นการประมาณค่า 5 ระดับดังนี้ คือ

5	หมายถึง	ความต้องการใช้สื่อมากที่สุด
4	หมายถึง	ความต้องการใช้สื่อมาก
3	หมายถึง	ความต้องการใช้สื่อปานกลาง
2	หมายถึง	ความต้องการใช้สื่อน้อย
1	หมายถึง	ความต้องการใช้สื่อน้อยที่สุด

3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out)

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา สาขาอุตสาหกรรม
เกษตร (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบังจำนวน 10 คน ซึ่งแบบสอบถามที่ให้นำไปหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรจาก
รวิวรรณ ชินะตระกูล (2535 : 145)

สูตรค่าความเชื่อมั่น

$$\alpha = (K/(K-1)) * (1 - (\sum s^2_i / S^2_t))$$

กำหนดให้ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อ

$\sum s^2_i$ = ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ

S^2_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

จากผลการคำนวณจะได้ค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.96 แล้วนำแบบสอบถามมา

ปรับปรุง

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 110 ชุดให้ประชากรโดยตรง และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ถามกลับคืนมาด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วจึงนำข้อมูลที่ในแต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบแล้วนำไปวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำค่าความถี่ที่ได้มาหาค่าร้อยละโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตรหาค่าร้อยละ} = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ $\sum X$ = ผลรวมของประชากรที่ตอบแบบสอบถามในข้อนั้นๆ
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

3. การคำนวณหาค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการใช้สื่อการเรียน โดยกำหนดค่าของความต้อการเป็นดังนี้

ระดับความต้องการใช้สื่อมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับความต้องการใช้สื่อมาก	4	คะแนน
ระดับความต้องการใช้สื่อปานกลาง	3	คะแนน
ระดับความต้องการใช้สื่อน้อย	2	คะแนน
ระดับความต้องการใช้สื่อน้อยที่สุด	1	คะแนน

$$\text{สูตรค่าเฉลี่ย} \quad \mu = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้ μ = คะแนนเฉลี่ย
 \sum = ผลรวม

f = ความถี่ของคะแนนในแต่ละข้อ

x = คะแนนตามที่ได้กำหนด (1,2,3,4,5)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่า (ประกอบกรรณสูตร, 2528 : 70) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ลักษณะของความต้องการใช้สื่อการเรียนมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ลักษณะของความต้องการใช้สื่อการเรียนมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ลักษณะของความต้องการใช้สื่อการเรียนปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ลักษณะของความต้องการใช้สื่อการเรียนน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักหอสมุดกลางพระจอมเกล้าลาดกระบัง ขอสงวนสิทธิ์ในข้อความและรูปภาพที่ปรากฏในเอกสารนี้ โดยขอสงวนสิทธิ์ในข้อความและรูปภาพที่ปรากฏในเอกสารนี้ โดยขอสงวนสิทธิ์ในข้อความและรูปภาพที่ปรากฏในเอกสารนี้ โดยขอสงวนสิทธิ์ในข้อความและรูปภาพที่ปรากฏในเอกสารนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ลักษณะของความถี่การใช้สื่อการเรียนน้อยที่สุด

4. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation.)

สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

กำหนดให้ σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\sum = ผลรวม

f = ความถี่ของคะแนนแต่ละชั้น

x = จุดกึ่งกลางของแต่ละชั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 มีการศึกษาโดยแบ่งเป็นตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

รายการ	จำนวนคน N = 110	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	54	49.10
หญิง	56	50.90
2. อายุ		
20 ปี	2	1.82
21 ปี	31	28.18
22 ปี	45	40.91
23 ปี	23	20.91
24 ปี	5	4.55
25 ปี	4	3.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N = 110		
3. สาขาวิชา		
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	29	26.36
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	65	59.10
อุตสาหกรรมเกษตร	16	14.54
4. ระดับผลการเรียนสะสม		
2.00 - 2.50	26	23.64
2.51 - 3.00	54	49.09
3.01 - 3.50	27	24.55
3.51 - 4.00	3	2.72
5. ภูมิภาค		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	2	1.82
ภาคกลาง	15	13.63
ภาคเหนือ	12	10.91
ภาคตะวันออก	2	1.82
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	57	51.82
ภาคใต้	22	20.00
6. สถานที่การศึกษาเดิม		
สถาบันราชภัฏ	7	6.36
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	58	52.73
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	35	31.82
วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์	9	8.18
ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางขุน	1	0.91
7. อาชีพบิดา		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	25	22.73
ค้าขาย	13	11.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 110	ร้อยละ
รับจ้าง	12	10.91
เกษตรกรรม	52	47.27
เสียชีวิต	8	7.27
8. อาชีพมารดา		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15	13.64
ค้าขาย	26	23.64
รับจ้าง	13	11.82
เกษตรกรรม	44	40.00
แม่บ้าน	8	7.25
เสียชีวิต	4	3.63

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่การศึกษา 2541 ผลการวิจัยพบว่า เป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 50.90 นักศึกษาชายร้อยละ 49.10 นักศึกษามีอายุ 22 ปีมากที่สุด ร้อยละ 40.91 รองลงมาอายุ 21 ปีร้อยละ 28.18 อายุ 23 ปี ร้อยละ 20.91 อายุ 24 ปี ร้อยละ 4.55 อายุ 25 ปี ร้อยละ 3.63 อายุ 20 ปีร้อยละ 1.82 ตามลำดับ ศึกษาอยู่สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ร้อยละ 26.36 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ร้อยละ 59.10 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ร้อยละ 14.54 ระดับผลการเรียนสะสม พบว่ามีระดับผลการเรียนสะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 2.51 - 3.00 มากที่สุด ร้อยละ 49.09 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 3.01 - 3.50 ร้อยละ 24.55 ช่วงระหว่าง 2.00 - 2.50 ร้อยละ 23.64 ช่วงระหว่าง 3.51 - 4.00 ร้อยละ 2.72 ตามลำดับ

นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดร้อยละ 51.81 รองลงมาคือภาคใต้ ร้อยละ 20.00 ภาคกลาง ร้อยละ 10.91 กรุงเทพฯและปริมณฑลร้อยละ 1.82 เท่ากับภาคตะวันออก ตามลำดับ สถาบันเดิมของนักศึกษาส่วนใหญ่จบจาก วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ร้อยละ 52.73 รองลงมาคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ร้อยละ 31.82 วิทยาลัยการเกษตรและเทคนิคร้อยละ 8.18 สถาบันราชภัฏ ร้อยละ 6.36 และศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน ร้อยละ 1.82 แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

0.91 ตามลำดับ วิชาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 47.24 รองลงมาคือ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 22.73 ค้าขาย ร้อยละ 11.82 รับจ้าง ร้อยละ 10.91 เสียชีวิตร้อยละ 7.27 ตามลำดับ มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 40.00 รองลงมา ค้าขาย ร้อยละ 23.64 รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 13.64 รับจ้าง ร้อยละ 11.82 เสียชีวิต ร้อยละ 3.63 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
ตารางที่ 2 แสดงถึงความต้องการสื่อในการฟัง

ประเภทของสื่อ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. มีการใช้เทปบันทึกเสียงในการเรียน	3.20	1.23	ปานกลาง
2. มีการใช้ระบบกระจายเสียงที่เหมาะสมในการฟัง	3.74	0.83	มาก
3. มีความต้องการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่าง สม่ำเสมอ	3.88	8.94	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงถึงความต้องการสื่อในการฟัง พบว่านักศึกษามีระดับความต้องการในระดับมาก 2 รายการ คือ การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.88 มีการใช้ระบบกระจายเสียงที่เหมาะสมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.74 และมีความต้องการระดับปานกลาง คือ ใช้เทปบันทึกเสียงในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.20

ตารางที่ 3 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็น

ประเภทของสื่อ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. มีสื่อที่เป็นของจริงไว้ประกอบการเรียน	4.24	0.83	มาก
2. มีสื่อจำลองไว้ประกอบการเรียน	4.11	0.76	มาก
3. มีแผ่นโปร่งใสประกอบเนื้อหาในการเรียน รวมถึงมีแผ่นโปร่งใสให้นักศึกษายืมอย่าง เพียงพอ	4.28	0.67	มาก
4. มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะไว้บริการนักศึกษา อย่างเพียงพอ	4.09	0.97	มาก
5. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	3.49	0.72	ปานกลาง
6. มีเอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ	4.14	0.63	มาก
7. มีหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติมอย่าง เพียงพอ	4.21	0.82	มาก
8. มีกล้องถ่ายภาพให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ	3.98	1.22	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็น ระดับความต้องการมาก 7 รายการดังนี้คือ มีแผ่นโปร่งใสประกอบเนื้อหาในการเรียนรวมถึงมีแผ่นโปร่งใสให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.28 มีสื่อที่เป็นของจริงไว้ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.24 มีหนังสือใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.21 มีเอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.14 มีสื่อจำลองไว้ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.11 มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.09 มีกล้องถ่ายภาพให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.98 และในความต้องการระดับปานกลางคือ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็นและการฟัง

ประเภทของสื่อ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. มีสไลด์ประกอบคำบรรยายไว้ประกอบ การเรียน	4.10	0.63	มาก
2. มีวีดิทัศน์ประกอบการเรียน	3.85	0.85	มาก
3. มีกล่องวีดิโอให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ	3.81	1.24	มาก
4. มีคอมพิวเตอร์ให้บริการนักศึกษาอย่าง เพียงพอ	4.24	1.00	มาก
5. มีเครื่องเล่นวีดิโอให้บริการนักศึกษาอย่าง เพียงพอ	3.57	1.13	มาก
6. มีโทรทัศน์ให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ	3.63	1.03	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงถึงความต้องการสื่อในการมองเห็นและการฟัง ระดับความต้องการมาก 6 รายการ ดังนี้คือ มีคอมพิวเตอร์ให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.24 สไลด์ประกอบคำบรรยายไว้ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.10 มีวีดิทัศน์ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.85 มีกล่องวีดิโอให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.81 มีโทรทัศน์ให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.63 มีเครื่องเล่นวีดิโอให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.54

ตารางที่ 5 แสดงถึงความต้องการด้านวิธีสอนและเทคนิค

ประเภทของสื่อ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. มีการบรรยายเพียงอย่างเดียว	2.86	1.00	ปานกลาง
2. มีการสาธิตประกอบการบรรยาย	3.28	0.84	มาก
3. ต้องการทดลองเพื่อประกอบการเรียนใน ภาคทฤษฎี	3.93	0.64	มาก
4. มีการศึกษาคุณงานนอกสถานที่เพื่อประกอบ การเรียนรู้	4.16	0.97	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงถึงความต้องการด้านวิธีสอนและเทคนิค มีระดับความต้องการมากมี 3 รายการคือ มีการศึกษาคุณงานนอกสถานที่เพื่อประกอบการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.16 ต้องการทดลองเพื่อประกอบการเรียนในภาคทฤษฎี ค่าเฉลี่ย 3.96 มีการสาธิตประกอบการบรรยาย ค่าเฉลี่ย 3.82 และระดับความต้องการปานกลาง คือมีการบรรยายเพียงอย่างเดียว ค่าเฉลี่ย 2.86

ตารางที่ 6 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาที่ประสบในการใช้สื่อ

ทัศนะของนักศึกษาเมื่อเป็นผู้ใช้สื่อ	μ	σ	ระดับปัญหา.
1. สื่อไม่เพียงพอ	4.02	0.76	มาก
2. การติดต่อขอใช้สื่อเป็นไปได้ยาก	3.66	0.84	มาก
3. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ	3.20	0.70	ปานกลาง
4. สื่อขาดความทันสมัย	3.41	0.86	ปานกลาง
5. ระยะเวลาในการยืมคืนอุปกรณ์ควรมานานกว่านี้	3.84	0.84	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาที่ประสบในการใช้สื่อ ระดับปัญหาที่พบมากมี 3 รายการคือ สื่อไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.02 ระยะเวลาในการยืมคืนอุปกรณ์ควรมานานกว่านี้ ค่าเฉลี่ย 3.84 การติดต่อขอใช้สื่อเป็นไปได้ยาก ค่าเฉลี่ย 3.66 ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางมี 2 รายการคือสื่อขาดความทันสมัย ค่าเฉลี่ย 3.41 และไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ ค่าเฉลี่ย 3.20

ตารางที่ 7 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์

ทัศนะของนักศึกษาเมื่ออาจารย์เป็นผู้ใช้สื่อ	μ	σ	ระดับปัญหา.
1. การใช้สื่อไม่เหมาะสม	2.93	1.04	ปานกลาง
2. อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ	2.69	0.88	ปานกลาง
3. อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนน้อยมาก	3.28	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงปัญหาในทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์ ระดับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ระดับคือ อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนน้อยมาก ค่าเฉลี่ย 3.28 การใช้สื่อไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 2.93 อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ ค่าเฉลี่ย 2.69

ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อประกอบการเรียน ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่นอกเหนือจากที่ตอบในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และ 2 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนโดยจัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. การยืมอุปกรณ์เป็นไปได้อย่าง ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะสำหรับการยืม - คืนสื่อประกอบการเรียนและควรยืมระยะเวลาการยืม - คืนให้นานกว่านี้
2. ควรจัดให้มีสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา
3. ควรเปิดบริการห้องคอมพิวเตอร์ทุกวัน
4. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น
5. อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการควรมีมากกว่านี้
6. ควรมีสื่อประเภทของจริงให้นักศึกษายืมมากขึ้น
7. สื่อควรมีความทันสมัย
8. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้สื่อที่มีอยู่อย่างทั่วถึง
9. ควรมีคำแนะนำในการใช้สื่อทุกประเภท
10. ควรมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับไอศทัศน์ศึกษา

4.2 วิจารณ์

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย อายุอยู่ระหว่าง 21 - 23 ปี ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษามาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร

ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 ความต้องการสื่อในการฟัง มีความต้องการใช้เทปบันทึกเสียงในการเรียนระดับปานกลาง เนื่องจากการเรียนในห้องเรียนนักศึกษามีจำนวนไม่มากจนเกินไปนักศึกษาสามารถซักถามข้อสงสัยได้ ความต้องการสื่อในการมองเห็น ด้านการจัดให้มีนิตรรศการเกี่ยวกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีระดับความต้องการปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาให้ความสนใจต่อการจัดนิตรรศการน้อยและคิดว่าการจัดนิตรรศการเป็นสิ่งที่ยุ่งยากเมื่อมีความสนใจในการจัดนิตรรศการน้อย ความรู้ที่จะได้รับจากนิตรรศการจะน้อยลงไปด้วย ความต้องการทางด้านวิธีสอนและเทคนิค การบรรยายเพียงอย่างเดียวเป็นความต้องการระดับปานกลาง เนื่องจากวิธีการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว เป็นวิธีสอนที่ไม่เร้าความสนใจให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่กำลังเรียน ส่วนปัญหาที่นักศึกษาประสบในการใช้สื่อ ระดับปัญหาที่พบบ่อยคือ สื่อไม่เพียงพอ ระยะเวลาการยืม - คืนอุปกรณ์ควรมานานกว่านี้ กรณีสื่อไม่เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันจำนวนนักศึกษาในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แต่จำนวนสื่อที่มีในภาควิชามีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ดังนั้นทางภาควิชาควรจัดหาสื่อเพิ่มเติมให้เพียงพอกับความต้องการ ส่วนกรณีระยะเวลาการยืม - คืนอุปกรณ์ควรมานานกว่านี้ เนื่องจากระยะเวลาในการยืม - คืน อุปกรณ์น้อยเกินไป และระบบการยืม - คืนอุปกรณ์เป็นไปได้ยากทางภาควิชาควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะสำหรับการให้บริการยืม - คืน อุปกรณ์ และระยะเวลาในการยืมคืนอุปกรณ์ควรมานานกว่านี้ ในด้านทัศนระของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์ ระดับปัญหาจะพบบานกลางคือ อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนน้อยมาก เนื่องจากในสภาพปัจจุบันสื่อที่อาจารย์ใช้ประกอบการสอนส่วนใหญ่จะเป็นแผ่นโปร่งใส สื่อประกอบการสอนที่นอกเหนือจากนี้มีน้อยมาก ดังนั้นอาจารย์ควรใช้สื่อประกอบการสอนให้มากขึ้น ในเรื่องของการใช้สื่อไม่เหมาะสมและอาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ แนวทางการแก้ไขควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการสอนของอาจารย์ ซึ่งจะส่งผลให้การใช้สื่อเป็นไปอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 เพื่อเสนอแนะถึงความต้องการสื่อประกอบการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ศึกษาถึงความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร โดยแบ่งประเภทของสื่อเป็น 5 ด้าน คือ สื่อในการฟัง สื่อในการมองเห็น สื่อในการมองเห็นและการฟัง วิธีสอนและเทคนิค ปัญหาที่นักศึกษาประสบในการใช้สื่อ และข้อเสนอแนะในการใช้สื่อ นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 110 ชุด ได้รับคืน 110 ชุด นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่แล้วทำการวิเคราะห์ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปรผลตามเกณฑ์ประเมินค่า และจัดข้อมูลตามลำดับความสำคัญของความต้องการสื่อในประเภทต่างๆ ซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้

5.1.1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย ร้อยละ 50.91 เป็นนักศึกษาชาย 49.10 อายุอยู่ระหว่าง 21 - 23 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ระดับผลการเรียนสะสมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 51.81 นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษามาจาก วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ร้อยละ 52.73 อาชีพของบิดาและมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ 47.27, 40.00 ตามลำดับ

5.1.2 ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ความต้องการสื่อในการฟัง พบว่านักศึกษามีระดับความต้องการในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างสม่ำเสมอมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือ มีการใช้ระบบกระจายเสียงที่เหมาะสมในการเรียน ซึ่งมีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 และต้องการใช้เทปบันทึกเสียงมีระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการสื่อในการมองเห็น ระดับความต้องการมาก เป็นลำดับ 1 คือ มีแผ่นโปสเตอร์ประกอบเนื้อหาในการเรียนรวมถึงมีแผ่นโปสเตอร์ให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือ มีสื่อที่เป็นของจริงไว้ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.24 มีหนังสือใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ มีเอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ มีสื่อจำลองไว้ประกอบการเรียน มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะอย่างเพียงพอ มีกล้องถ่ายภาพให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.21, 4.14, 4.11, 4.09, 3.98 ตามลำดับ และในความต้องการระดับปานกลางคือ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.49

ความต้องการสื่อในการมองเห็นและการฟัง ระดับความต้องการมากเป็นลำดับ 1 คือ มีคอมพิวเตอร์ไว้บริการนักศึกษอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.24 ลำดับ 2 คือ มีสไลด์ประกอบคำบรรยายไว้ประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.10 รองลงมาคือ มีวีดิทัศน์ประกอบการเรียน มีกล้องวิดีโอให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ มีเครื่องเล่นวีดิโอไว้บริการนักศึกษอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.85, 3.81, 3.63, 3.54 ตามลำดับ

ความต้องการด้านวิธีสอนและเทคนิค มีระดับความต้องการมากเป็นลำดับ 1 คือ มีการศึกษางานนอกสถานที่เพื่อประกอบการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.16 ลำดับ 2 คือ ต้องการทดลองเพื่อประกอบการเรียนในภาคทฤษฎี ค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมา คือ มีการสาธิตประกอบการบรรยาย ค่าเฉลี่ย 3.82 และระดับความต้องการปานกลาง คือ มีการบรรยายเพียงอย่างเดียว ค่าเฉลี่ย 2.86

ปัญหาในทัศนะของนักศึกษาที่ประสบในการใช้สื่อ ระดับปัญหาที่พบบ่อยมากที่สุด 1 คือ สื่อไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.02 ลำดับ 2 คือ ระยะเวลาในการยืมคืนอุปกรณ์ควรรานกว่านี้ ค่าเฉลี่ย 3.84 รองลงมาคือ การติดต่อขอใช้สื่อเป็นไปได้ยาก ค่าเฉลี่ย 3.66 ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางคือ สื่อขาดความทันสมัย ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ ค่าเฉลี่ย 3.41, 3.20 ตามลำดับ

ปัญหาในทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อของอาจารย์ ระดับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับ 1 คือ อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนน้อยมาก ค่าเฉลี่ย 3.28 รองลงมาคือ การใช้สื่อไม่เหมาะสม อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ ค่าเฉลี่ย 2.93, 2.69 ตามลำดับ

5.1.3 ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อประกอบการเรียน ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่นอกเหนือจากที่ตอบในแบบสอบถาม ทั้ง 5 ด้าน ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงความต้องการใช้สื่อประกอบการเรียนโดยจัดลำดับความสำคัญคือ การยืมอุปกรณ์เป็นไปได้ยาก ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะสำหรับการยืม - คืน สื่อประกอบการเรียนและควรยึดระยะเวลาการยืม - คืนให้นานกว่านี้ ควรจัดให้มีสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ควรเปิดบริการห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอาจารย์ท่านอื่นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า คอมพิวเตอร์ทุกวัน ควรจัดให้มีการศึกษางานนอกสถานที่ให้มากขึ้น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรมีมากกว่านี้ ควรมีสื่อประเภทของจริงให้นักศึกษามากขึ้น สื่อควรมีความทันสมัย ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้สื่อที่มีอยู่อย่างทั่วถึง ควรมีคำแนะนำในการใช้สื่อทุกประเภท ควรมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาจากผลการวิจัยครั้งนี้ ประเภทของสื่อประกอบการเรียนที่มีระดับความต้องการมากคือ มีแผ่นโปร่งใสประกอบเนื้อหาในการเรียนรวมถึงมีแผ่นโปร่งใสให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ มีสื่อที่เป็นของจริงไว้ประกอบการเรียน คอมพิวเตอร์ไว้บริการนักศึกษายืมอย่างเพียงพอ มีหนังสือใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อประกอบการเรียนรู้ มีสื่อจำลองไว้ประกอบการเรียน มีเอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ มีสไลด์ประกอบคำบรรยายอย่างเพียงพอ มีกล้องถ่ายภาพให้นักศึกษายืมอย่างเพียงพอ มีการทดลองเพื่อใช้ประกอบการเรียนในภาคทฤษฎี มีวีดิทัศน์ประกอบการเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการสื่อของนักศึกษาเนื่องจากในปัจจุบัน จำนวนนักศึกษาในภาควิชามีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิมซึ่งเมื่อจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นความต้องการใช้สื่อของนักศึกษาย่อมเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่สื่อประกอบการสอนในภาควิชาที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการยืม - คืนอุปกรณ์สามารถกระทำได้ยาก ระยะเวลายืมสั้นเกินไปทางภาควิชาควรจัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่เฉพาะทางด้านสื่อประกอบการเรียน เนื่องจากปัจจุบัน ความรับผิดชอบนี้เป็นของอาจารย์ในภาควิชาซึ่งบางครั้งไม่สามารถยืมอุปกรณ์ได้เนื่องจากอาจารย์มีกิจกรรมส่วนอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการควรจัดเตรียมให้พร้อมและเปิดให้นักศึกษาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการเรียนภาคปฏิบัติเพราะจะทำให้ นักศึกษามีความเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะของการทำวิจัยต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาข้อมูลของแต่ละภาควิชาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาถึงความต้องการสื่อประกอบการเรียน เนื่องจากแต่ละภาควิชา มีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ดังนั้นความต้องการสื่อของนักศึกษาจึงแตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการตอบสนองความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาได้ถูกต้องและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บรรณานุกรม

กำชัย วิบูลย์. 2527. ความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน
รัฐบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 208 น.

ชนะ กสิภาร์. 2521. สื่อการเรียน. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.
114 น.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2523. เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 228 น.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช. 243 น.

ชม ภูมิภาค. 2524. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร.
388 น.

นิพนธ์ สุขปริศี. 2522. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์มเชศ. 110 น.

_____. 2521. สื่อทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. 182 น.

นิลบล ฉลวยศรี. “ผลของการใช้วิธีการสอนโดยผสมผสานระหว่างการสอนแบบคิดเป็นกับการ
สอนของ เปาโล แฟร์.” ข่าวสารวิจัยการศึกษา. ปีที่ 19 ฉบับที่ 4 (เมษายน - พฤษภาคม
2539). น. 10-16.

นัยนา ยัมศิริวัฒนะ. 2531. ความต้องการฝึกอบรมเกษตรกร อำเภอหล่มสัก จากโครงการฝึกอบรม
เคลื่อนที่ วิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบูรณ์. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 197 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรอ้างอิงเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประคอง วรรณสุด. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). พิมพ์ครั้งที่

3. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า. 344 น.

เป็รื่อง กุมท. 2517. ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรง

พิมพ์คุรุสภา. 242 น.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์. 308 น.

วาสนา ขาวหา. 2522. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์. 204 น.

วีระ ไทยพานิช. 2528. โสตทัศนอุปกรณ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 224 น.

สวนิต ยมาภัย และคณะ. 2538. ภาษาเพื่อการสื่อสาร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กรุงเทพมหานคร. 218 น.

สาโรจน์ แผงยัง. 2529. เทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอ เอส

พรินตติ้ง เซ้าส์. 125 น.

สุขุมภรณ์ จันทร์ศรี. “ที่ว่าสื่อ นั้นประการใด” วารสารเกษตรพระจอมเกล้า ปีที่ 14 เล่ม 1

(พฤษภาคม - มิถุนายน 2539). น. 55-57.

สมจิต สวรรณไพบุลย์. “การศึกษาผลการจัดชั้นเรียนที่มีผลทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น โดยการสังเคราะห์งานวิจัยปีการศึกษา 2518-2534” ข่าวสารวิจัย

การศึกษา. ปีที่ 17 เล่มที่ 2 (กันยายน - ตุลาคม 2537). น. 14 - 21.

สำเนียง มณีกาญจน์. 2533. หลักการพูดศิลปะและหลักการในโอกาสต่างๆ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว

การพิมพ์. 125 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำเนา วารสาร. “ วิชาให้วัสดุวัสดุประกอบวิทยุโรงเรียน.” อุปกรณการศึกษา. กรมวิชาการกระทรวง
ศึกษาธิการ. ปีที่ 1 เล่มที่ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2505). น. 32.

อารี พันธุ์มณี. 2534. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนลิฟเพรส. 214 น.

อรพรรณ พรหมเมืองศุก. 2538. ความคิดเห็นของนักศึกษาศาสตร์เกษตรที่มีต่อการสอนแบบจุลภาค.
กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 65 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

คำแนะนำสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามที่มีทั้งหมด 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ-
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสื่อประกอบการเรียนของนัก
ศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไป
ประกอบการวิจัย

3. โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บหรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง
ที่เว้นไว้แล้วแต่กรณี โดยที่ท่านได้พิจารณาไว้แล้ว

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

พีชราภรณ์ พรหมจันทร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**เรื่อง ความต้องการสื่อประกอบการเรียน ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541**

ตอนที่ 1 : สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง ตอบคำถามลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

- 1.1 เพศ
 ชาย หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 ศึกษาอยู่สาขาวิชา
- 1.4 คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
- 1.5 ภูมิลำเนา
 ภาคกลาง
 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 ภาคใต้
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ภาคเหนือ
 อื่น ๆ ระบุ.....
- 1.6 ก่อนเข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้ ท่านจบการศึกษาจากสถาบันใด
 สถาบันราชภัฏ
 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
 อื่น ๆ ระบุ.....
- 1.7 อาชีพบิดา
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง
 ค้าขาย อื่นๆ ระบุ.....
- 1.8 อาชีพมารดา
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง
 ค้าขาย อื่นๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความต้องการประกอบารเรียนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คำชี้แจง ให้ตอบแบบสอบถามในช่องขวามือโดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความต้องการใช้สื่อมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความต้องการใช้สื่อมาก
3 หมายถึง ระดับความต้องการใช้สื่อปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความต้องการใช้สื่อน้อย
1 หมายถึง ระดับความต้องการใช้สื่อน้อยที่สุด

2.1 สื่อในการฟัง

ประเภทของสื่อการเรียน	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีการใช้เทปบันทึกเสียงในการเรียน					
2. มีการใช้ระบบการกระจายเสียงที่เหมาะสมในการเรียน					
3. มีความต้องการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างสม่ำเสมอ					
4. อื่นๆ ระบุ.....					

2.2 สื่อในการมองเห็น

ประเภทของสื่อการเรียน	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีสื่อที่เป็นของจริงไว้ประกอบการเรียน					
2. มีสื่อจำลองไว้ประกอบการเรียน					
3. มีแผ่นโปร่งใสประกอบการเนื้อหาในการเรียนรวมถึงมีแผ่นโปร่งใสและปากกาเขียนแผ่นใสให้นักศึกษาอิมได้ อย่างเพียงพอ					

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของสื่อการเรียน	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
4. มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะไว้บริการ นักศึกษาอย่างเพียงพอ					
5. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเรียน อย่างสม่ำเสมอ					
6. มีเอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ					
7. มีหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติม อย่างเพียงพอ					
8. มีกล้องถ่ายภาพให้นักศึกษาชมอย่าง เพียงพอ					
9. อื่นๆระบุ.....					

2.3 สื่อในการมองเห็นและการฟัง

ประเภทของสื่อการเรียน	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีสไลด์ประกอบคำบรรยายไว้ ประกอบการเรียน					
2. มีวีดิทัศน์ประกอบการเรียน					
3. มีกล้องวิดีโอให้นักเรียนชมอย่าง เพียงพอ					
4. มีคอมพิวเตอร์ไว้บริการนักศึกษา อย่างเพียงพอ					
5. มีเครื่องเล่นวิดีโอไว้บริการนักศึกษา อย่างเพียงพอ					
6. มีโทรทัศน์ไว้บริการนักศึกษาอย่าง เพียงพอ					
7. อื่นๆระบุ.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4. วิธีสอนและเทคนิค

ประเภทของสื่อการเรียน	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. มีการบรรยายเพียงอย่างเดียว					
2. มีการสาธิตประกอบการบรรยาย					
3. ต้องการทดลองเพื่อประกอบการเรียนรู้ในภาคทฤษฎี					
4. มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อประกอบการเรียนรู้					
5. อื่นๆระบุ.....					

2.5 ปัญหาที่นักศึกษาประสบในการใช้สื่อ

1. ทักษะของนักศึกษาเมื่อเป็นผู้ใช้สื่อ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.1 สื่อไม่มีเพียงพอ					
1.2 การติดต่อขอใช้สื่อเป็นไปได้ยาก					
1.3 ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ					
1.4 สื่อขาดความทันสมัย					
1.5 ระยะเวลาการชม - คีน อุปกรณ์ ควรมานกว่านี้					
1.6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

